

Васильців Т.Г.

доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів
Інституту регіональних досліджень імені М.І. Долишнього
Національної академії наук України

Лупак Р.Л.

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри економіки
Львівського торговельно-економічного університету

Рудковський О.В.

доктор економічних наук, професор,
професор Варшавського університету сільського господарства,
професор кафедри державного управління
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Vasylytsiv Taras

Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of Problems of Social and Humanitarian Development
of Regions of the State Institution "Institute of Regional Studies
named after M.I. Dolishnyi NAS of Ukraine"

Lupak Ruslan

Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of Economics,
Lviv University of Trade and Economics

Rudkovskiy Oleksandr

Doctor of Economics, Professor,
Professor at the Warsaw University of Agriculture,
Professor at the Department of Public Administration,
Kyiv National University by T. Shevchenko

РОЛЬ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ SMART-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

THE ROLE OF THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES SECTOR IN FORMING AND REALIZING THE POTENTIAL OF SMART SPECIALIZATION AT THE REGIONAL LEVEL

Акцентовано на сучасних трендах використання інструменту смарт-спеціалізації в рамках регіональної політики у цілях стратегічного планування і забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України. Показано взаємозв'язки та наголошено на актуальності і важливості застосування потенціалу сектору інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації функцій та завдань смарт-спеціалізації. Визначено елементи, головні завдання та роль сектору інформаційно-комунікаційних технологій у реалізації потенціалу смарт-спеціалізації на регіональному рівні. Обґрунтовано напрями і сфери реалізації ролі сектору ІКТ у формуванні та реалізації потенціалу смарт-спеціалізації на регіональному рівні. Визначено стратегічні орієнтири регіональної політики реалізації ролі сектору ІКТ у забезпеченні регіонального соціально-економічного розвитку. Ідентифіковано стратегічні параметри реалізації ролі сектору ІКТ у реалізації потенціалу розвитку регіональних систем.

Ключові слова: *регіональний розвиток, смарт-спеціалізація, сектор інформаційно-комунікаційних технологій.*

Акцентиrowано на сoвременных трендах использования инструмента смарт-специализации в рамках региональной политики в целях стратегического планирования и обеспечения социально-экономического развития регионов Украины. Показаны взаимосвязи и отмечена актуальность и важность

применения потенциала сектора информационно-коммуникационных технологий для реализации функций и задач смарт-специализации. Определены элементы, главные задачи и роль сектора информационно-коммуникационных технологий в реализации потенциала смарт-специализации на региональном уровне. Обоснованы направления и сферы реализации роли сектора информационно-коммуникационных технологий при формировании и реализации потенциала смарт-специализации на региональном уровне. Определены стратегические ориентиры региональной политики реализации роли сектора информационно-коммуникационных технологий в обеспечении регионального социально-экономического развития. Идентифицированы стратегические параметры реализации роли сектора информационно-коммуникационных технологий.

Ключевые слова: региональное развитие, смарт-специализация, сектор информационно-коммуникационных технологий.

The purpose of the article is to analyze and identify the role of the ICT sector in shaping and realizing the potential of smart specialization at the regional level, substantiating the elements of regional policy for its implementation. The focus is on current trends in the use of smart specialization tool within the framework of regional policy for strategic planning and socio-economic development of Ukrainian regions. The interconnections are shown and the relevance and importance of using the potential of the ICT sector to realize the functions and tasks of smart specialization are emphasized. The study involved the application of the following methodology: a method of generalization to determine the conceptual characteristics of a systematic approach in shaping a regional policy to realize the role of the ICT sector in shaping and realizing the potential of smart specialization; grouping to identify the tasks of the ICT sector regarding the implementation of smart specialization projects and programs. As a result, the following results were obtained: the interconnections are shown and the relevance and importance of using the potential of the ICT sector to realize the functions and tasks of smart specialization are emphasized. The elements, main tasks and role of the information and communication technology sector in realizing the potential of smart specialization at the regional level are identified. The practical significance of the results of the study lies in their implementation within the framework of regional policy focused on the socio-economic development of the territories. Specific proposals for the authorities include: substantiation of directions and spheres of the role of the information and communication technology sector in shaping and realizing the potential of smart specialization at the regional level; definition of strategic guidelines of regional policy of realization of role of the sector of ICT in providing of regional socio-economic development. The scientific novelty (originality) of the research is to improve approaches to strategic planning and formation of tools and tools of the state regional policy in the field of smart specialization implementation and opportunities of the subjects of the information and communication technology sector for ensuring the socio-economic development of the territories.

Keywords: regional development, smart specializations, information and communication technology sector.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Згідно з вітчизняним законодавством (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів»), смарт-спеціалізація вважається підходом, що передбачає аргументоване визначення суб'єктами регіонального розвитку в рамках регіональної стратегії окремих стратегічних цілей та завдань щодо розвитку видів економічної діяльності, які мають інноваційний потенціал, з урахуванням конкурентних переваг регіону та сприяють трансформації секторів економіки в більш ефективні [10].

Як інноваційний інструмент державної політики смарт-спеціалізація набула активного впровадження в ЄС. В її основі – поєднання найбільш перспективних та прогресивних (передусім з огляду на інноваційний потенціал) видів економічної діяльності, галузей та секторів економіки у цілях регіонального розвитку і конкурентоспроможності та економіки знань.

Але очевидно, що реалізувати цілі та завдання смарт-спеціалізації об'єктивно складно без залучення до відповідних процесів не лише представників регіональної і місцевої влади (що ініціюватимуть впровадження тих чи інших проектів, формуватимуть політику їх підтримки), інноваційно активних

суб'єктів бізнесу, представників секторів освіти, науки та підтримки інноваційних проектів, безпосередньо суб'єктів реального сектору економіки, а й підприємств та організацій сектору інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ).

Сьогодні сектор ІКТ має не лише високий потенціал розвитку і забезпечення, таким чином, значної частини ВРП, зайнятості населення, розвитку суміжних видів економічної діяльності, а й інформаційні технології слугують інструментом та засобом, що використовується у сфері гарантування безпеки, зокрема в інформаційно-технологічній сфері; результати функціонування сектору інформаційних технологій можуть упроваджуватися в усіх галузях економіки, забезпечуючи вищу інноваційність їх функціонування та кінцевого продукту, а також зміцнення конкурентоспроможності регіональної економіки; якісного продукту сектору інформаційних технологій потребують не лише суб'єкти реального сектору, а й організації соціальної сфери, науково-дослідні та інноваційні структури, органи влади і державного управління, впровадження якого позитивно позначається на зростанні якості життя та споживчих і соціальних послуг, розвитку науки і техніки, прийнятті більш якісних та виважених управлінських рішень. У цьому проявляються роль і актуальність дослідження проблеми використання сектору ІКТ у формуванні та реалізації потенціалу смарт-спеціалізації в забезпеченні соціально-економічного розвитку регіонів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Низка теоретико-прикладних аспектів смарт-спеціалізації та її ролі в соціально-економічному розвитку досліджуються у працях таких науковців, як Я. Жаліло [1], Т. Косенкова [2], К. Ладиченко [3], Я. Бжуска [4] та ін. Серед дослідників проблем функціонування вітчизняного сектора ІКТ можна виокремити І. Дульську [5], С. Єсімова [6], Н. Мешка [7], І. Сараєву та Н. Носову [8], Р. Яремчука [9] та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Разом із тим усе ще недостатньо результатів досліджень, які б стосувалися аналізування, обґрунтування ролі та на цій основі розроблення якісних та ефективних рішень у рамках регіональної політики розвитку сектору ІКТ заради реалізації потенціалу смарт-спеціалізації.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є ідентифікація ролі сектору ІКТ у формуванні та реалізації потенціалу смарт-

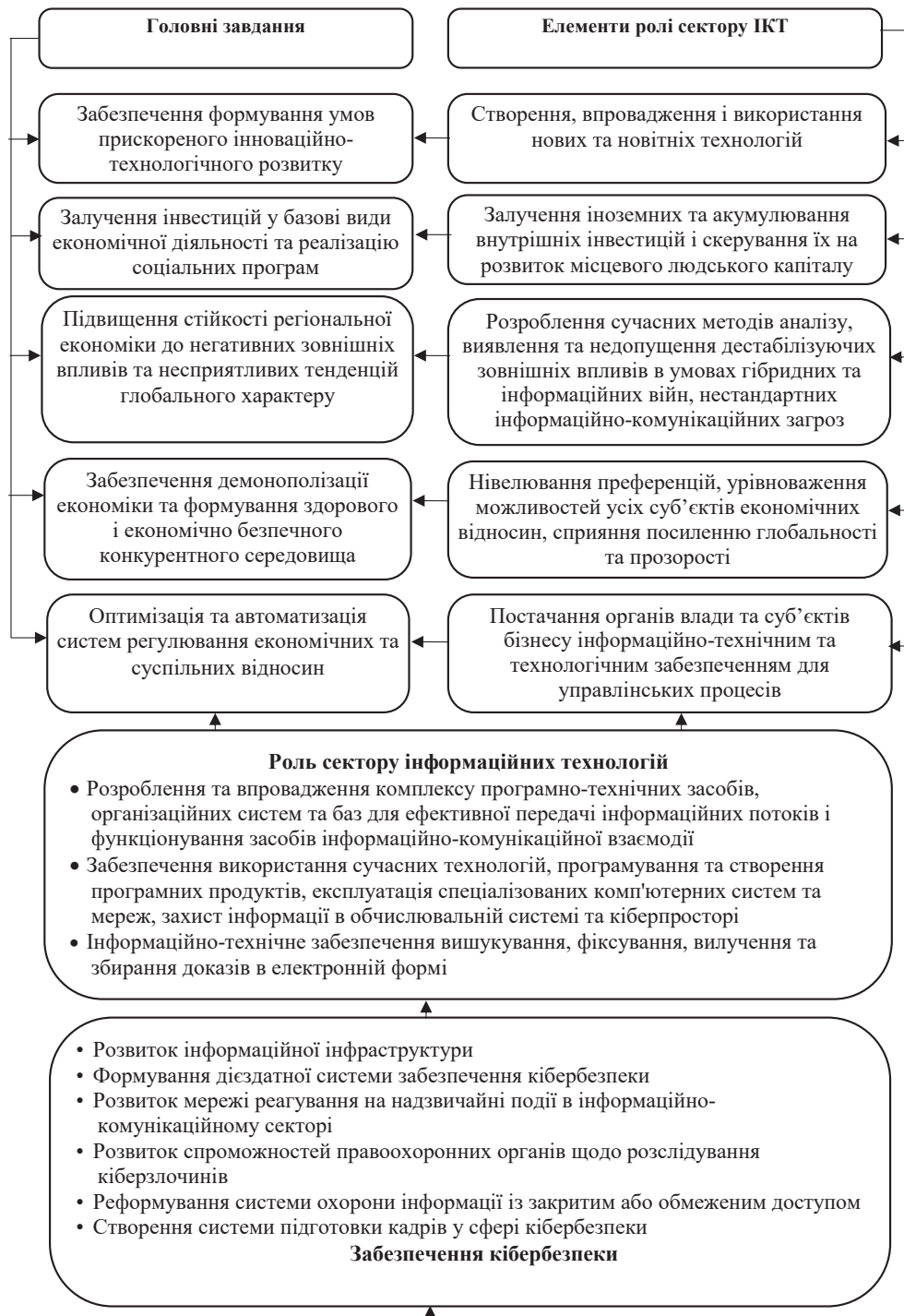

Рис. 1. Завдання та роль сектору ІКТ

спеціалізації на регіональному рівні, обґрунтуванні елементів регіональної політики її реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Передусім необхідно ідентифікувати головні аспекти ролі сектору ІКТ у забезпеченні розвитку регіональних економік відповідно до їх смарт-спеціалізацій (рис. 1). У підсумку головні завдання функціонування сектору ІКТ передбачають формування якісного інформаційно-комунікаційного поля (середовища). Будь-які зміни, що призводять до розбалансованості та дестабілізації галузево-секторальних і територіально-виробничих господарських комплексів, є загрозою безпеці стабільного поступу регіональних соціально-економічних систем.

Усе більш негативний вплив на забезпечення та підтримання параметрів розвитку має недостатнє використання потенціалу сфери ІКТ. Варто враховувати, що ефективна політика розвитку інформаційного суспільства здатна не лише відновити та встановити конкурентоспроможну регіональну економіку, а й сформувати потужний потенціал для майбутніх перспектив розвитку економіки, посилення її експортного потенціалу та зміцнення зовнішньоекономічної компоненти, підвищення ефективності функціонування сфери державного управління, а також зростання рівня якості життя людей.

Ключовими параметрами ролі ІКТ є ефективне використання конкурентного потенціалу, формування справедливих і добросовісних ринкових відносин, недопущення монополізації й тінізації ринкових сегментів, стимулювання підприємницької активності, розширення пропозиції ІТ-послуг.

З огляду на базові умови забезпечення функціонування сфери ІКТ, державне адміністрування техніко-технологічної діяльності повинно відбуватися за такими напрямками: розширення місткості внутрішнього ринку ІТ-послуг і продуктів та формування інвестиційного забезпечення техніко-технологічної модернізації сектору ІКТ; формування оптимальних структурних співвідношень у сегментах розроблення і збуту ІТ-послуг та продуктів на внутрішньому ринку; забезпечення високої інноваційної активності; формування якісного бізнес-середовища; реалізація потенціалу просторово-структурної конкурентоспроможності ІКТ-сектору.

Слід зауважити, що як розвиток, так і застосування можливостей сфери ІКТ повинні відбуватися під контролем та за наперед визначеної стратегічної послідовності регіональних органів влади і місцевого самоврядування, а це вимагає розуміння взаємозв'язаності процесів стратегування розвитку сектору ІКТ та параметрів соціально-економічної системи регіону (рис. 2). Реалізація ролі та потенціалу сектору ІКТ повинно базуватися на інтелектуально-кадровому, інноваційно-виробничому та фінансово-інвестиційному складниках. Щодо формування та розвитку інтелектуально-кадрового потенціалу важливе використання підходів, які активно стимулюють прогресивне зростання інтелектуалізації праці, посилення креативності та здатності генерувати прогресивні інновації.

Перспективним з огляду на необхідність застосування можливостей сектору ІКТ є впровадження

інновацій у внутрішньофірмові виробничі процеси. Йдеться про формування техніко-технологічного базису реалізації нематеріальних засобів зміцнення конкурентоспроможності економіки. Так, нарощування та ефективне використання підприємствами власного техніко-технологічного потенціалу через економію матеріальних та експлуатаційних витрат створює передумови для успішної реалізації стратегічних програм ефективного використання ІКТ.

Політика розвитку внутрішнього ринку у сфері ІКТ потребує належного фінансово-ресурсного забезпечення, що може акумулюватися з таких джерел: власне фінансове забезпечення підприємств і організацій, залучений фінансово-інвестиційний базис, інтелектуально-кадровий капітал, матеріально-технічне забезпечення, техніко-технологічний базис, інформаційно-аналітичний складник. Залучення і використання ресурсів за цими напрямками дає змогу гарантувати умови самодостатності (формування бази стабільного функціонування), стійкості (створення умов для інвестиційно-інноваційного розвитку) та розвитку (забезпечення стабільного поступу на інноваційно-виробничих засадах).

Органам державного управління потрібно стимулювати бізнес та громадськість до формування системи економіко-ресурсної стійкості на довгострокових стратегічних засадах. Йдеться про те, що керівники багатьох ІТ-підприємств не усвідомлюють того, що активи, якими вони володіють, можуть складатися не лише з власних, та ще й тих, що знаходяться на його обліку, але й із залучених, тому їх пошук передбачає вирішення відповідного стратегічного завдання. Більше того, керівникам ІТ-підприємств можна спрацювати так, аби ще й рекрутувати кваліфікованих інноваційно-орієнтованих працівників, які володітимуть (розпоряджатимуться) власними інтелектуальними розробками.

Сучасною вимогою реалізації ролі та потенціалу сектору ІКТ є також сформованість відносин партнерства та співробітництва. Щодо сфери ІКТ, то варто розмежувати певні функції між підприємствами та органами державного управління. Зокрема, вітчизняним ІТ-підприємствам варто більше уваги приділяти тим процесам та структурам, які підтримують та полегшують створення нематеріальних ресурсів (установлення інтелектуально-творчих взаємозв'язків та компетенцій, розроблення відповідних стандартів), а також вплив такого роду ресурсів на зовнішнє середовище (ініціювання та створення коопераційних об'єднань, інтегрованих бізнес-структур, комунікаційних майданчиків активізації інноваційної діяльності та зростання ділової активності). Водночас обов'язковими умовами ефективного використання ІКТ-потенціалу є державне стимулювання й підтримка розвитку інтелектуальної праці, про достатність яких свідчать обсяги створення і комерціалізація, належний захист та охорона прав інтелектуальної власності.

В умовах глобалізації та інформатизації економічних відносин конкурентоспроможність вітчизняних підприємств у сфері ІКТ усе більше залежить від чинника високотехнологічних ресурсів та інноваційних активів, у структурі яких важливе місце відводиться інтелектуальній власності та правам доступу

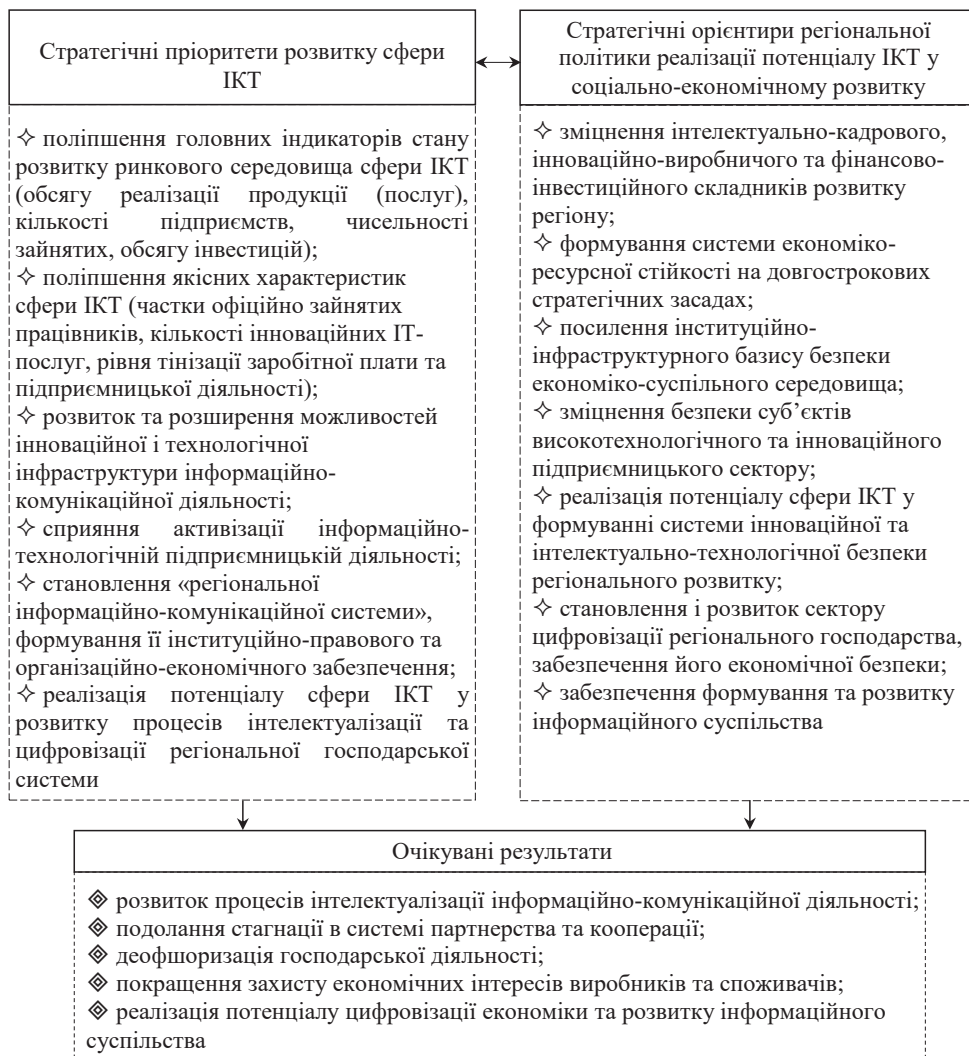

Рис. 2. Стратегічні орієнтири регіональної політики реалізації ролі сектору ІКТ у забезпеченні регіонального соціально-економічного розвитку

до тих чи інших ресурсів. Формування та ефективне використання інноваційних активів мають здійснюватися згідно з чітко визначеним стратегічним планом із поступовим проходженням і виконанням таких етапів, як формування інтелектуального капіталу, компонування пакета його нематеріальних активів, вибудовування системи охорони та захисту інтелектуальної власності, удосконалення структури високотехнологічного капіталу, досягнення позитивного та достатнього економічного ефекту від використання інноваційних активів, реалізація суспільно-маркетингового потенціалу інноваційних активів.

Вирішення охарактеризованих стратегічних завдань дасть змогу забезпечити розвиток процесів інтелектуалізації інформаційно-комунікаційної діяльності, подолати стагнацію в системі партнерства та кооперації щодо розвитку ІКТ, підвищити рівень деофшоризації господарської діяльності суб'єктів ІТ-бізнесу, поліпшити захист їхніх економічних інтересів, реалізувати потенціал цифровізації економіки та забезпечити розвиток інформаційного суспільства.

Варто відзначити, що під час визначення стратегічних параметрів забезпечення його безпеки такі

аспекти необхідно враховувати для подальшого підвищення ефективності усіх застосованих інструментів та засобів інвестиційно-інноваційного характеру в масштабах національного господарства (рис. 3).

Так, реалізація інноваційного потенціалу в регіонах України з ІТ-спеціалізацією вимагає створення локальних інтегрованих систем, зокрема у вигляді мережі науково-дослідних та ІКТ-кластерів. Діяльність таких об'єднань передбачатиме: проведення фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на розвиток та функціонування національного інформаційно-комунікаційного простору; дослідно-конструкторське розроблення та розширення сфер упровадження новітніх інформаційних і телекомунікаційних технологій, засобів і матеріалів; створення виробничої програмно-технічної та телекомунікаційно-інформаційної інфраструктури; організацію наукомісткого виробництва, що об'єднуватиме в інноваційно-технологічний ланцюг усі можливі інформаційні ресурси. Водночас функціонування таких кластерів повинно активно підтримуватися органами державної регіональної влади, які у стратегічних документах визначатимуть механізми бюджетно-грантової

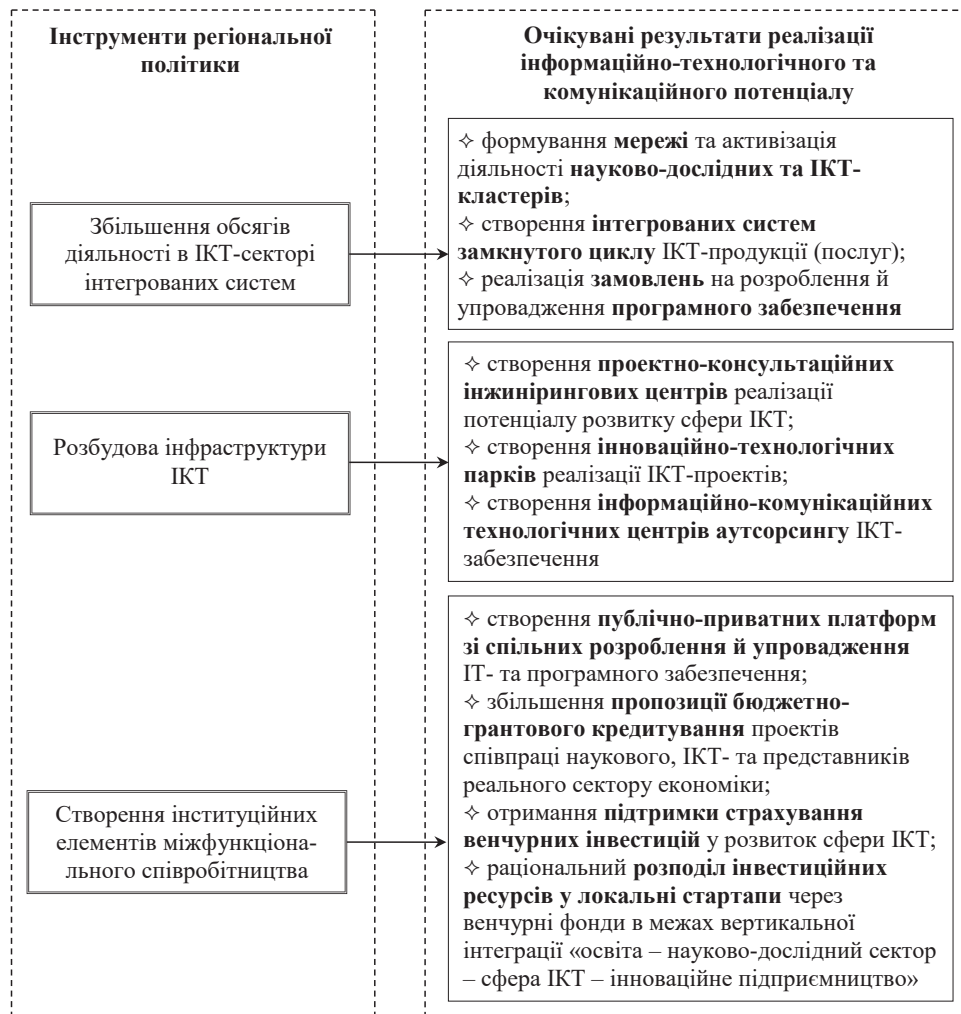

Рис. 3. Стратегічні параметри реалізації ролі сектору ІКТ у реалізації потенціалу розвитку регіональних систем

та фіскальної підтримки, стимулювання венчурного фінансування дослідно-конструкторських робіт, розвитку відповідних інтеграційних взаємозв'язків.

Як один з ефективних інструментів стимулювання інноваційних проектів в індустрії програмної продукції слід розглядати реалізацію державних замовлень на їх розроблення й упровадження. Водночас для повного їх виконання мають існувати певні передумови, зокрема повинні зберігатися стабільність, прозорість та прогнозованість суб'єктів господарювання у сфері ІКТ, сформуватися система стимулювання вітчизняного ринку програмних продуктів, а також необхідні реформи в системі освіти відповідно до сучасних вимог ІКТ-ринку, осучаснення вітчизняної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, забезпечення дієвого захисту від безпідставного втручання органів державної влади у діяльність суб'єктів ІТ-індустрії.

Реалізація інноваційного потенціалу розвитку вітчизняної сфери ІКТ стримується відсутністю системного розроблення ІТ-технологій, яке спричинює утворення в реальному секторі економіки «пластки сировинного ІТ-аутсорсингу». Тому існує необхідність створення інтегрованих підприємницьких систем, що здатні забезпечити замкнутий цикл виробни-

цтва ІКТ-продукції (послуг) – від генерування ідей до їх комерціалізації на внутрішньому ринку. Йдеться про розроблення, створення й виробництво систем, приладів і носіїв збереження, накопичення, тиражування інформації та доступу до неї. У таких інтегрованих системах забезпечується високий рівень захисту, використання та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, впроваджуються мотиваційні та соціально-психологічні механізми детінізації оплати праці ІТ-фахівців, створюються за міжнародними стандартами виробничі умови для проведення прикладних досліджень та конструкторсько-технологічних робіт.

Необхідною умовою розвитку інформаційно-комунікаційної діяльності є сформованість відповідної інфраструктури. Зокрема, варто регіональним органам влади стратегічно програмувати створення та функціонування на внутрішньому ринку проектно-консультаційних інжинірингових центрів, які надаватимуть допомогу суб'єктам реального сектору економіки у підготовці проектних інформаційно-телекомунікаційних заходів, проведенні наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконанні інженерно-розвідувальних робіт із виробництва сучасних багатоцільових програмно-технологічних

комплексів, проектуванні та конструкторському опрацюванні об'єктів техніки і технології передачі інформації, проведенні науково-технічного контролю процесу інформатизації.

Посилює інфраструктурне забезпечення інноваційного розвитку внутрішнього ринкового середовища створення інноваційно-технологічних парків реалізації ІКТ-проектів. Їхніми завданнями є залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для розвитку індустрії програмної продукції, організація підтримки та просування вітчизняного сектору інформаційних технологій на світові ринки, активізація нових форм інформаційно-технологічного співробітництва науки й виробництва.

Ураховуючи високий потенціал створення та супроводу програмних продуктів у вітчизняному секторі ІКТ, існує необхідність передбачення у стратегіях регіонального розвитку створення й розвитку інформаційно-комунікаційних технологічних центрів аутсорсингу. Такі центри утворюють системи субуправління програмно-технологічними роботами, підвищують конкурентоспроможність вітчизняної ІКТ-індустрії, сприяють запровадженню комп'ютерних програм вітчизняними товаровиробниками та державними установами, підтримують міцні взаємозв'язки ІТ-компаній із бізнес-структурами та органами влади, дбають про збереження та попереджають еміграцію інтелектуального капіталу сфери ІКТ. Більше того, роль таких центрів лише посилюється в міру зростання негативних тенденцій на внутрішньому ІКТ-ринку, зокрема тінізації програмного забезпечення, зниження ефективності комерціалізації інтелектуальної власності, погіршення купівельного попиту на вітчизняні ІТ-розробки, посилення інституційного «розриву» у внутрішній системі виробництва ІКТ-продукції.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, забезпечення безпеки розвитку внутрішнього ринку у сфері ІКТ України зумовлене сукупністю процедур, що передбачають посилення інноваційно-інфраструктурного та інституційно-організаційного базису реалізації потенціалу сфери ІКТ, підвищення рівня інтелектуалізації та цифровізації економіки, зниження імпортозалежності засобів інформатизації та ІКТ-послуг, розвиток справедливої і рівної конкуренції та забезпечення диверсифікації діяльності суб'єктів – виробників ІКТ-продуктів, вирівнювання просторово-територіальних диспропорцій розвитку сфери ІКТ та становлення інформаційного суспільства, формування системи економіко-ресурсної стійкості ІКТ-індустрії на довгострокових стратегічних засадах. Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі стосуються обґрунтування конкретних інструментів державної регіональної політики застосування потенціалу суб'єктів сектору ІКТ у цілях упровадження проектів у сфері smart-спеціалізації.

Бібліографічний список:

1. Нова регіональна політика для нової України: аналітична доповідь (скорочена версія) / за заг. ред. Я.А. Жаліла. Київ : Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017. 36 с.

2. Косенкова Т.В. Перспективи розвитку smart-спеціалізації у Харківській області. *Соціальна економіка*. 2017. Вип. 53(1). С. 76–80.
3. Ладиченко К.І. Напрями формування національної інноваційної системи на засадах стратегії SMART-спеціалізації. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2015. № 2. С. 82–88.
4. Бжуска Я., Пика Я. Розумна спеціалізація регіону. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. *Логістика*. 2012. № 749. С. 362–366.
5. Дульська І.В. Цифрові технології як каталізатор економічного зростання. *Економіка і прогнозування*. 2015. № 2. С. 119–123.
6. Єсімов С.С. Використання інформаційних технологій як предмет адміністративно-правового регулювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. *Юридичні науки*. 2015. № 827. С. 24–29.
7. Мешко Н.П., Костюченко М.К. Перспективи розвитку сфери ІТ як провідної інноваційної галузі України. *Вісник Дніпропетровського університету*. *Серія «Менеджмент інновацій»*. 2015. Вип. 4. С. 71–77.
8. Сараєва І.М., Носова Н.І. Вплив розвитку сектору інформаційних технологій на трансформаційні зрушення в економіці України. *Економічні інновації*. 2011. Вип. 43. С. 285–292.
9. Яремчук Р.Є., Коломієць О.Г. Основні переваги та загрози для комплексного розвитку ІТ-сектору України від реалізації Угоди про асоціацію з ЄС. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 5. С. 68–72.
10. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2015 р. № 932. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-p/ed20181117#n63> (дата звернення: 18.10.2019).
11. Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Штець Т.Ф. Обґрунтування стратегічних напрямів, цілей та заходів державної політики реалізації потенціалу ІТ-сектору економіки України. *Підприємство і торгівля*. 2018. Вип. 23. С. 56–63.
12. Vasylytsiv T.G., Lupak R.L., Kunytska-Iliash M.V. Strategic approaches to the effective use of intangible assets as a condition for strengthening the competitiveness of enterprises. *Науковий вісник Полісся*. 2018. № 2(14). Ч. 2. С. 8–15.

References:

1. Y.A. Zhalilo (ed.) (2017). *Nova rehional'na polityka dlya novoyi Ukrayiny: analitychna dopovid'* [New Regional Policy for a New Ukraine]. Kyiv : Institute for Social and Economic Research. (in Ukrainian)
2. Kosenkova T.V. (2017). *Perspektyvy rozvytku smart-spetzializatsiyi u Kharkivs'kiy oblasti* [Prospects for the development of smart specialization in Kharkiv region]. *Social Economy*, vol. 53 (1), pp. 76-80. (in Ukrainian)
3. Ladychenko K.I. (2015). *Napryamy formuvannya natsional'noyi innovatsiyanoi systemy na zasadakh stratehiyi SMART-spetzializatsiyi* [The directions of formation of the national innovation system on the basis of the SMART-specialization strategy]. *Scientific notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine*, no. 2, pp. 82-88. (in Ukrainian)
4. Bzhuska YA., Pyka YA. (2012). *Rozumna spetsializatsiya rehionu* [Reasonable specialization of the region]. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Logistics*, no. 749, pp. 362-366. (in Ukrainian)
5. Dul'ska I.V. (2015). *Tsyfrovі tekhnolohiyi yak katalizator ekonomichnoho zrostannya* [Digital technologies as a catalyst for economic growth]. *Economics and forecasting*, no. 2, pp. 119-123. (in Ukrainian)
6. Yesimov S.S. (2015). *Vykorystannya informatsiynykh tekhnolohiyi yak predmet administratyvno-pravovoho rehulyu-*

- vannya [Use of information technologies as a subject of administrative and legal regulation]. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Law*, no. 827, pp. 24-29. (in Ukrainian)
7. Meshko N.P., Kostyuchenko M.K. (2015). Perspektyvy rozvytku sfery IT yak providnoyi innovatsiynoi haluzi Ukrainy [Prospects for the development of IT as a leading innovation industry in Ukraine]. *Bulletin of Dnipropetrovsk University. Innovation Management Series*, vol. 4, pp. 71-77. (in Ukrainian)
 8. Sarayeva I.M., Nosova N.I. (2011). Vplyv rozvytku sektoru informatsiynykh tekhnolohiy na transformatsiyni zrushennya v ekonomitsi Ukrainy [Influence of information technology sector development on transformation shifts in Ukrainian economy]. *Economic innovation*, vol. 43, pp. 285-292. (in Ukrainian)
 9. Yaremchuk R.YE., Kolomiyets' O.H. (2015). Osnovni perevahy ta zahrozy dlya kompleksnoho rozvytku IT- sektora Ukrainy vid realizatsiyi Uhody pro asotsiatsiyu z YES [The main advantages and threats to the complex development of Ukraine's IT sector from the implementation of the Association Agreement with the EU]. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, vol. 5, pp. 68-72. (in Ukrainian)
 10. Pro zatverdzhennya Poryadku rozroblennya rehional'nykh stratehiy rozvytku i planiv zakhodiv z yikh realizatsiyi : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy no 932 vid 11 zhovtnya 2015 r. [On approval of the Procedure for development of regional development strategies and action plans for their implementation]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-n/ed20181117#n63> (accessed 18.10.2019).
 11. Vasylytsiv T.G., Lupak R.L., Shtets' T.F. (2018). Obgruntuvannya stratehichnykh napryamiv, tsiley ta zakhodiv derzhavnoyi polityky realizatsiyi potentsialu IT-sektoru ekonomiky Ukrainy [Substantiation of strategic directions, goals and measures of the state policy of realizing the potential of the IT sector of the Ukrainian economy]. *Entrepreneurship and trade*, vol. 23, pp. 56-63. (in Ukrainian)
 12. Vasylytsiv T.G., Lupak R.L., Kunytska-Iliash M.V. (2018). Strategic approaches to the effective use of intangible assets as a condition for strengthening the competitiveness of enterprises. *Polesie Scientific Bulletin*, no. 2 (14), p. 2, pp. 8-15. (in English).